21 APREELI 1935 on. GARAG I. № 92 (1454) Ulaan-Yde.

Gazar byriin proletaarinar, negedegtii.

Kolkooziin ədər byriin sonin

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

BK (b) Namiin Buriaad-Mongoliin Mozkom, BMASSR-iinTGK ba Burprofsoveediin Oorgan.

Yne 10 mən

Zakika yne
12 sarada 30 t.
6 „ 15 t.
3 „ 7 t. 50 m.
1 „ 2 t. 50 m.

Namiin kədəlməriiin çanariigi deere ərgəkə

Mən onii maart sariin 29-də Leeningraadiin BK(b) Namiin kotiin komiteediin pleenym bol „namiin-emkidkeliin ba ulasteriin kəmyyzelgiin zorilgo tukai“ ton çukala asuudal tabiza namiin emkinyydiin kədəlməriin dutuu dundanuudiigi ileryylze, caaşadaa ede dutuunuudaa zasaza, namiin kədəlməriigi saizaruulka tukai delgerengyi togtool abasan baina. Mən pleenymiin şiidkeberiiin syyleer namiin Təb Oorgon „praavdiin“ tyryy biçegte namiin kədəlməriigi eris saizaruulka tukai biçegdesen baina.

„Leenin-Staalinii nam bol byke delekei deere egeel kycetei, egeel beki nam mən. Enynii udaridalgaar manai oronii kədəlməriçən tariaaçad byke delekein tyykete ilalta dabaa. Bidende olon tooto kycerkeg kaadra bii. Edener milioon tooto kədəlməriçən tariaaçadta naidalgatai. Mən zarim əəsediingəə emkinyydiin sanaa amar suudag oportuniis elimeentneriigi eris ba syyldeni kyrter namiin ilakani-sezeggyi, əşəə jike kyce teigeer proletaariiin digtatuuriin oorgoniigi bekizyylke ba emkidkeliin ba kəmyyzyylgiini kədəlməridə bolşoviigiin yzəl surtal ba dalaica egənə („Praavda“).

Leeningraad kotiin namiin komiteediin şiidkeberi ba „praavdiin“ zaabari, namiin XVII kuraliin şiidkeberi ba n. Staalinii zaabariigi gyiced ba zebəər kangan bejelyylkiin tulada namiin dotorki kədəlməriigi jaaza zokistoigoor tabikiigi namiin emki byriees erigdeke bolno.

Namiin emkidkeliin kədəlməri, namiin geşyydiigi bolşoviigoor kəmyyzyylke asuudal bol, namiin emkiin təb suuri ezelke josotoi. Kotiin ba aimagiin namiin emkinyydeer azaglagdasan namiin niitiin kədəlməriin s u l a d k a l i i n ede a s u u d a l n u u d i i g i daraka jabadal bolomzogyi baina. Namiin geşyyn byri kaişan geze kədəlmərilnəb, juugaar bainab, jaaza əəriingəə surtal teooriigi deeşelyylneb, jaaza niitiigi emkidkeke yyrgee gyicedkeneb, namiin geşyyn, orlogçod, saişaan dagagçad bykende kədəlmərileke çadabarinuud ede bykiinyyd namiin emkiin kədəlməriin gynzegyi ankaralda baika josotoi.

Leeningraad kotiin namiin komiteediin pleenymiin togtool do ba „Praavda“ soninii tyryy biçegte zaagdasan dutuu dundanuud bol bygede manai namiin emkide kabaadana. Ekin şatiin emkinydeer əngərgəgdəsən kədəlməriin toocoonii kampaanii bol, namiin kədəlməriin tabicada, namiin geşyydtei jabuulagdaka kədəlməri ba ekin şatiin namiin emkinyydiin kədəlməridə tonç kangaltagyi kətəlbəri əgəsəniigi ileryylsen baina.

Namiin cuglaanda komuniistanuudiin yiledberidee əəriingəə avangaarda jabadaliigi gyicedkeseni ba namiin baidaliin çukala nuud asuudalnuudiigi tabiza kelcekiingee orondo ede cuglaanuud deere jikenkidee aza akuin kabaatai asuudalnuudiigi kelcedeg baina. Namiin cuglaan bol komuniistenyydiigi bolşoviigoor kəmyyzyylke josoto-surguuli bolko josotoi. Ede cuglaanuudiigi egeel deede zergede kyrter ərgəzə, bolşoviigiin əəsədiin şyymzeliigi delgeryylzə, abasan şiidkeberinyydiin gyicedkeligi kododoo şalgaza baika çukala.

Kotiin ba aimagiin namiin emkinyydeer namiin gegeerel sulaar delgeryylegdesen. Arban şalgagdasan surguulinuudaas apreeli sarada tabani bolzortoo kədəlmərileze ekilsen. Bişenyydteni keçeel ekileegyi juu ali geegdeze ekilsen baigaa. Mən nege zişee abaad yzekede, ZAKAAMINII təbte gurban namiin surguuli baisan aad, tedeni sajiin ogto zogsoçoson baika jum. Namiin gegeereliin surguulinuudiigi zigşyyritei muugaar tabiza ene keregiigi kojordoki eelzeende tabisan namiin e m k i n y y d ali olon baina.

Zaalgiin çanar kanga tagyi. Namiin surguuliin kədəlməri ənee cagiin poliitikoos tasaran kai. Ilangajaa namiin tyyke zaalga kangaltagyigeer tabigdasan. Programaanuudta manai namiin ogtiaabriiin syyliin yjiin asuudalnuud sula biçegdesen.

Komsomooldo ulas təriin kəmyyzyylge, ilangajaa namiin tyykiigi suralcaka jabadal tonç kangaltagyigeer tabigdasan.

Leeningraadiin BK (b) Namiin Kotiin Komiteediin pleenymiin şiidkeberi ba „Praavda“ soninii tyryy biçeg bol namiin kədəlməriigi şinedken baiguulkiin yndesen bolko josotoi. Ekin şatiin namiin emkide sanalaa jikeer tabika. Namiin geşyyn, orlogço ba saişaan dagagça byride ankaralaa jikeer tabiza, tedeneriin ədər byriiin bodoto kədəlməri, suralcaldani ceke tusalamza yzyylke josotoi. Tyyntei kamta namiin seremzligi deeşelyylk çukala.

Markiizov kolkooz bolbosorongui boloo

Zakaaminii aimagiin Burcakiriin somonii Makiizoviin neremzete kolkooz bol, sojoliin dobtolgoor baga b i ş e kədəlməri jabuulzə, udaarnig-geegerelçediin kizaariin kuraliigi amzaltaar ugtaza baina.

Ene kolkooz bol, kədəlməriçediin çeleetei cagiigi bolbosoronguigaar əngərgədəg boloo.

Klyyb ba ulaan bulantai, tyyn soogoo raadiootoi ba şatar daa mund bii. Tus klyyb ba ulaan bulaniigaa zosookiigi ziseete sainaar gojoozo çimesen baina.

Kolkooznguudani gegeereliin tələə jike idebkiteigeer orolcono.

Zakaaminiiki.

Tyryy respyyblike bolko jabadaliigi kabariin tarilga şiidkene

Tarilgada beledkesenii sorilgo əngərgəbə

KORI. Dunda-Kudanii somonii MOOLOTOVIIN neremzete kolkooz bol, apreeliiin 5-nii ədər tarilgada beledkesenii sorilgo emkidkebe.

—Jamar beledkeltei baigaab gekede: 2 morinii 40 plyyge tus byriin 3-3 keseg zapaas anzasataigaar zasasan, mən 4 keseg ziig-zaag ba 10 keseg təmər şydetei bornoi kangaltatai çanartaigaar beledkesen baiba.

—Kədəlməriçediin baika 3 ger, pooli deere tabiza, tereenii dotoriigi cagaadasan, ede ger dotoroo 45 karbaad tabisan baiba. Moridto oruulka tonog zebseg, postoroonko geke zergiin keregselnyyd dutamaggyi baigaa.

Tarilgada 98 moridiigi jabuulka təsəbtei aad, 66 moridiigi ilgaza amaruulsan, yldegçe moridni tarilgiin kabaatai kədəlməridə jabuulagdaza baina.

Tariaanii 2 brigaada emkidkeze, tarilgiin bykii keregseliigi tuşaaza əgtəsən azai.

Ene kolkooziin tarilgada jabaka kədəlməriçəd ba bygede geşyyd bol, ene ədəriin sorilgoos ilersen dutuu dundanuudaa darui usadkaza, tarilgaa sain çanartaigaar 10-12 konog soo dyyrgeke jabadaliigi kangakiin tələə daiçalan orobo.

Ynenii kyy.

Jaruuna

Egetiin somonii Jerbaanoviin neremzete kolkooz yresejee gyiced ceberleed kaasan ba yrese niigee urgaka çadaliigi şalgaka dani jaarica 95%, ovioos 92%, jaçmeen 75% urgaka çadaltai baiba. Moridiin kyce çadal dunda zerge. Jaçmeenii yrese selgekiin jabuulga kiize baina.

* *

Doomniin somonii Ulaan-Tujaa geze kedee azaliin arteel (tyryylegçe Fioodorov) kabariin tarilgada sainaar beledkebe. Ene kabar 330 gaa oroosoto tariaa tarika beledged, enyyniigi 10 ədər soo erkim çanartaigaar dyyrgeke təsəbtei. Ene kolkooz bol, tarilgada beledkeseniigi şalgaka 5 ədərte orolcozo sorilgo emkidkebe. Ene sorilgo deeree tarilgada kezeeç garkaar belen bolson baiba.

Moridoo amaruulnagyi

KORI. Dunda Kudanii Mikailov kolkoozdo moridtoo ezen bişeer kandaka jabadal yrgelzelseer baisanii ulamaas 20 şakam moridoni muudaza, unaanaas garaba. Kabariin tarilgada jabaka moridiigi ilgaza amaruulka tukai keniiç sanaanda oronogyi.

Tus kolkooziin pravleeni bol, ene geseer tarilgada jabaka moridiigi ilgaza tusagaar çimete kooldo tabika keregtei.

Ş.I.

Kolkoozuudiigi bolşoviig josonii gurimtai bolgoko

Əder əngərkə byri dulaaraza, naranii gerel gazariin kyresiigi ulam ulam kyceteigeer şarana. Bidenii urda „KOLKOOZUUDIIGI BOLŞOVIIG JOSONII GURIMTAI BOLGOKO“-ge sen nək. RAAZYMOVIIN zaabariin josoor kabariin tarilgiigi gurimtaigaar, emkiteigeer ugtaza, amzaltataigaar əngərgəzə, Zyyn Sibiir kizaar ba B. M. Respyyblikee byke Sibiiriin moriicəədə ilaza gargakiin tələə temeceke kariuucalgatai zorilgo baina.

BK(b) Namiin MK-iin togtooloor repyyblike dotoroo jabuulsan 5 ədəriin sorilgo bol kolkooz bykende bolşoviig josonii gurim togtoogdoson juu? tarilgiigi ilaltatai əngərgəkə jabadal kangagdasan juu-gesen asuudalnuudiigi ileryylke gol zorilgo tabisan baigaa.

Koriin aimagiin „UDAARNIG“ kolkooz tarilgada əngərəgçə zilde ynekeer sain beledkeenees erkim urgaca abça, azalta ədəriin 12 kg. tariaa kubaasan, odoo ziliin beledkel əngərəgçə ziliinkiees byri sain baisani sorilgoor ileryylegdebe. Namiin aimagiin komiteediin sekretaar nək. MIKAILOV ene sorilgiigi əərəə keden kolkooz brigaada deegyyr jabaza əngərgəlcəsən baina.

Tarbagatain rajoondo aikomiin sekretaar nək. VORONCOOV tyryytei aimagiin bykii idebkited uul sorilgiigi əngərgəlcəsən ba tarilgiin beledkel kangaltatai-geze yzegdesen baina.

Mukar-Şiberiin aikomiin sekretaar nək. JAALOV olonki kolkoozuudiin sorilgiigi emkidkelceze, tedenii bolşoviig josonii gurim togtooko keregte bodoto zaabari tusalamza yzyylee.

Əngərgəgdəsən sorilgiin dyngyyd tukai olonki aimaguudaas medee abtaadyi.

Alairiin aimag ba Nykydiin MTS bol tarilgada belen bişe.

Bargazanii aimag aikabtar geegdene. Ilangajaa Sybiin ba Yliyytiin somonuud gynzegei tasaldaltai.

Manai respyyblike bol pooli deeree kədəlmərileze ekilee. Kiaagtiin aimagiin „ULAAN TUJAA“, KYIBEŞEV kolkoozuud, Okino-Kliyçiin MTS, Selenqiin aimagiin kouinii sovkooz, Əbər zeekein, Borgoin kolkoozuud byri ertiin tarilgada garsaar yni boloo.

Kabariin tarilgiigi bogonikon cag soo erkim çanartaigaar əngərgəkiin tələə temeceke temecelee ulam çangadkan jabuula jaa.

S. Gan.

BOLŞOVIIGIIN ZAM

(Nək. Smidooviçiin avtobiograafiaas təbço)

Əninii kubiskalça kuuçan bolşoviig nək. Peotr Germageenoviç Smidooviç geçge nasanaas nəgçəbə. nək. Smidooviç bol 1874 ondo Mogileevsk gybeernide tərəsən bəgəəd, baga nasanaas kubiskaliin kədəlməridə kabaadasan baina.

Nək. Smidooviç Moskvaagiin yniversteedte suralcaza baika zuuraa kubiskaliin kədəlməri jabuulsanii tula 1894 ondo surguuliaas gargagdaza Tyyle koto ilgegdeed, tende kubiskaliingaa kədəlməriigi ygelzelee.

1895 onii syyleer Pariiza oçozo, tende eligterteekniiin deede surguuliigi dyyrgeed, Veelge ulasiin Lieeziin zavoodta kədəlmərilee sən. 1898 ondo kiliin caanaas niuucaar jreze, Moskvaagiin ba busad olon zavooduudta eligter montioor bolzo kədəlmərilee. 1898 ondo orosiin sociaal-demokraad kədəlməriçenii Namiin geşyyn bolzo orood, 2 zil əngərəsənii koino Namiin Peterbyyrgiin komiteediin keregeer kinaltada abtaad tabigdasanii syyleer, kiliin caana celəgdəsən. 1902 ondo gederge bucaza jireed Ymaanida „Iiskr“ soniniigi kebledeg niuuca tipograafida kədəlmərilsən baina. Nək. Smidooviç Uraal, Jaroslavli, Kostroom, Ivaanovo-Vozneseensk ba Rebiinsk zergiin gazarnuudaar bolşoviig kədəlməri jabuulsan baina.

1905 onii yjede Bakyy ba Tyyle kotonuudta namiin kədəlməri jabuulza baisan Moskvaagiin kədəlməriçədiin dekaabri sarada bolson esergyy bolsolgodo kabaadalcasan. 1906 ondo Stokgoolimiin kuralda tələəlegçə bolzo oçoson. 1907-1908 onuudta Moskvaagiin komiteediin geşyyn ba profsojuuziin niuuca kədəlməriin emkidkegçe baigaa. 1908 ondo dakin kinaltada abtaza, Vologdodo 2 zileer celəlgədə jabaad bucasanii syyleer Moskvaagiin eligterzavoodta inzenieer bolzo kədəlmərilesən baina.

Fevraaliiin kubiskaliin syyleer Moskvaagiin soveediin preziidiymiin geşyynde sungagdasan ba ogtiaabriin kubiskaliin beledkelde idebkitei kabaadalcaba. Proletaariiin kubiskaliin ilasanii syyleer 1918 ondo Moskvaagiin soveediin tyryylegçe bolson. 1920 ondo Poolşo ulastai eb nairamdal batalka soveediin tələəlegçediin geşyyn baisan ba 1920-1922 onuudta eləske ləndə dairagdagçadta tusalka komiisiin tyryylegçiin orlogçə bolzo kədəlmərilebə.

nək. Smidooviç-16 zil soo seigelte ygei Byke orosiin Təbiin Gyicedkeke Komiteediin preziidymiin geşyyn baisan, SSSR-iin emkidkegdesen ygees koişo SSSR-iin TGK-iin preziidiymde tasaraltagyi sungagdasan, Byke orosiin TGK-iin dergedeki Koito zygiin komiteediin tyryy baiza, jike kədəlməri jabuulsan baina.

Nək. Smidooviç bol, ene bykii zilnyydte Soveediin kariuucalgata poostodo baikadaa socialiis baiguulaltiin keregte bykii kyceg egesenii damzag ygei.

Nək. Smidooviç.—1931 ondo Leeninii Oordinoor şagnagdasan baina.

) yjede namiin emkinyy
delmərideə gol bolgoko
zyilnyyd juu baina gebel,
17 kuraliin tyykete şiid
yydiigi caaşadaa gyiced
ədəlməri bolno.
liin şiidkeberiiigi ker zer
ogdoob? Tyynees namiin
m k i n y y d i i n kədəl
jamar kubilalta oldoob?
list bykenii surtal bolbo
a teooriiin mederel ker
rgaza bainab? Namiin ge
rologçod ba saişaan da
bykeniigi əəsədiingəə
kədəlmərieer ker kətel
əb? ədər bykenii kədəl
ede asuudalnuudiigi gol
o josotoi.
yygteriin kədəlməridə
olko ba tyynii gol kədəl
gyicedkeke keregte tə
lzo baigaa kətəlbəriiin
uud, namiin komiteed
iiin geşyyd koorondiin
eki barilcaa tukai instryyg
diin zəbləən deere kelce
ina. Namiin udaridaka
ydiigi kətəlbərilekə kel
erkilegçediin zəbləən
nək. KAGANOOVIÇIIN
n zaabariigi nebteryylke
sədiingəə kədəlməriiin kə
i bolgoko josotoi. Namiin

Namiin XVII kuraliin togtooliigi bodotoigoor bejelyylke

kədəlməriigi şinedken baiguulka programiigi nək. Kaganoovіç bol ton ilekeneer keleze əgəsən baigaa. Tyynii yge bol bodoto amidii baidal-kədəlməriiin bajalig dyrşeliigi' gereltyylsen ceke zaabari mən.

Tus bolson zəbləən deere nək. Kaganooviçiin kelesen zaabariiigi bejelyylke keregte jamaraar kədəlmərilezə baisanaa, instryygternyyd kelcesen baigaa.

Nək. Kiiroviigi alasan kereg bol, Zinoovjeviin bələgiin namiigi esergyyceke keregte zebsegee negeç minuuta kuriaagaa gyini, manai namiin tyykede ile azai. Tedener bol, duuldaşagyi kudal-kuurmagaar cag yrgelze meke kiize, kojor niuuraar namiin seremziigi balartuulan, kubiskalda esergyy temecelee şine-şineer ekilen kədəlmərilezə baisan baina. Enyyn deerees, angiiin seremziigi ton jikeer ərgəkə, ene manai namiin tyryyşiin ujalga bol, tusbyri komuniistnariin kədəlməridə baika josotoi. Syyliin yjede manai Buriaad Mongoliin namiin emkiin dunda kubiskalda esergyy troockitanii aaşanuud garka yzegdeke bəgəəd, namiin emkiiin kubiskalţa seremziin geegdesen niigi kereglen, namiin kədəlməridə zərşəkə uçarnuudiigi gargaka baina.

Əngərəəd baisan byke kolbootiin soveeduudiin 7 dugaar kural bol tusbyri namiin emkinyydiin urda uul kuraliin şiidkeberiigi manai oronii azalçan byke nii ojuun mederelde oirokon cag soo, nebteryylke zorilgo tabina.

Nək. Jerbaanoʌ bol, instryygternyydiin zəbləən deere „1934 onii kədəə azaliin zil 1933 onii kioos deereer əngərgəgdəsən baika, ene bol namiin emkinyyd te zarim talaaraa basa sanalaa amarzakiin şaltagaan bolzo bolno. Amagalan bişe ba geegdesen baidaliigi usadkaka zergeer kizaarlaka bişe, Buriaad Mongol oronoo Soveed-Kolbootiin negen tyryy respyyblike bolgokiin tələə temeceke keregtei. Tusbyri ekin emkinyyd, komuniistnuud, saişaan dagagçad ba idebketen bykenii ojuunda tyryylen jabaka çadabari ba ulam jike naidabaritai bolgokiin tələə zagsaza baigaa zorilgonuudiigi oilguulka keregtei. Tyryy zergede oroko gedeg jabadal bol negeç geeg dengi kolkooz baikagyi gesen udka mən. Ene bol instryygter bykenii əəriingəə geegdengi gazariigi medekiin tələə kyçee elsyylke, ene bol soveeduudiin kuraliin ba bykekolbootiin kolkooznig-udaarniguudiin 2 dugaar kuraliin şiidkeberinyydiin yndeseer byke kycee elsyylen əəsədiingəə B-Mongol respyyliikiigi soveed oronii zyyn kizaariin ebderşegyi bəki kerem, tyryy respyyblike bolgoko temecel bolno geze kelesen baina.

1935 on bol maliin toogi jikeer olodkoko zil bolko josotoi. Mal azalda jikeken kubilalta bolsonii barimtanuud niuur deere baina. Bydyyn tələəreni, kolkoozuudiigi mal azal teeşe niuuraarani karuulagdaba Maliin koroltiigi zogsooko, zaluu maliigi byrin barika, feermenyydiigi baiguulka ba bişeç teempenyy deer, 1935 on soo mal azaliigi tyryy zergede oruulka zorilgoo bidener tabika josotoibdi.

Nək. Jerbaanov bol tus zəbəəndə kabadagçadta kandaka zuuraa iigeze zaasan baina:

„Namiin 17 kuraliin şiidkeberiba nək. Sţaalinii zaabarinuudiin gyicedkel jamaraar jabaza baisaniigi taanar amidii bodoto zişeegeer karuulka josotoit. Respyylike dotorki kolkoozuud-yiledberinyydiin baidal deere ceke orolcodog taa instryygternyyd, namiin kedəlməriiin şinedken baiguulgiin erkim zişeenyydiigi kəərəkə josotoit. Tyynţei kamta alduu dutuunuudaa ileryylen, jaaza kədəlkiigi şine onison deere zoniigi surgaka ba namiin emkiiin tyryyien abka çukala zyiliigi olzo zaaza əkə josotoit“ gesen baina.

Namiin 17 kuraliin şiidkeberiigi gyicedkeke kereg deere manda əşəə jike kədəlməri keregtei. Manai bodoto baidaliin janza byriiin yzegdel ba kolkooziin baiguulaltiigi gyiced tuilaka bolon soveed kolbootiin ebderşegyi socialiizmiin beki kerem bolgoko kereg bol, aguu jike Staalinii tabisan socialiis bəlgəmiin gyicedkelde bidenii byri jikeer kədələkiigi ujalgalna.

Sojoliin dobtolgo

Pooli deere gegeereliin kedelmeriiigi erkimeer tabika

Odoo kabariin tarilgiigi bogonikon cag soo çanar ba toogiin talaar erkimeer dyyrgeze, jike urgaca abka jabadaliin teleo temeceke temecelde aradiigi gegeeryylke bykii oorgonuud bol, byke gegeereliingee kedelmeriiigi pooli deere jabuulka yyrgetei baina.

Kolkooziin baiguulalta bol, gancal toskon suurinii enge çaraigi kubilgaa bişe, zoniiç erdem sojoliigi nilieed deeşelyylsen baina. Kolkoozniguudiin ene ederiin asuudal kemzeeleçe ygeigeer urgaza jiree. Tedenii ulas-teriin gegeereliin kemzeeni jike erilte kiine.

·Respyyblikiin udaarnig-kolkoozniguudiin 5 dugaar kuralda, Bookonii aimagiin Gutaliin belegiin „Şyynte" geze kolkoozoos teleelegdeze jiresen saalinça udaarnig ŞULAPAANOVAA iigeze kelsen baigaa: „Manai kolkooz bol eneenees urda tariaa talkaar dutaza, gegeereliin kedelmeri ton sula baisan aad, odoo bolkodo, manai kolkooz bol, ulaan bulan, klyyb, raadioo, telefoon ba nasatanii surguuli erkimeer tabikaas gadna aza akuingaaç talaar kozomdokojoo boliood, tyryy zergede oroobdi" geze kelesen baina.

Men Koriiin aimagiin Koriiin somonii „Ulaan", „Naranii Gerel" ba „Malçan" geze kolkoozuud raad·oo zakin abça, tarilgiin yjesoo pooli deere todkon baiguulka ba bişe gegeereliin kedelmeriigi erkimeer tabikiin teleo-zişeete kedelmeri jabuulza baisan baina.

Ene mete gegeereliin kedelmeriigi erkimeer tabiza, pooli deere uul kedelmerieo jabuulkiin uçaraa erkim kedelmeri jabuulza baisan somon ba kolkoozuud olon bii baina.

Gebeç, bidener bol zebken eneegeer kemzeeleke bişe, kabariin bykii somon ba kolkoozuud bol, sojol bolbosoroliin kedelmeriigi sainaar tabiza eneenee tarilgiin pooli deere emkidkeke josotoi.

Ulaan bulan, şatar, daam, raadioo g.m. gegeereliin kedelmeriigi sainaar emkidkeze, kedelmeriçediin amaraltiigini ton zeboer emkidken cogtoi, kekiyytei, ba bolbosoronguigaar baiguulka jabadalda bykii tere gegeereliin kedelmeriçed ba surgagçanar bol ene keregte elsyylegdeke josotoi.

Baigaa gegeereliingee kyciigi ton jikeer keregleze, kabariin tarilgiin tukai ulas teriin çukala zorilgonuud ba kedee azaliin arteeliin Staalinii dyrimiigi erkim sainaar oilguulka keregtei bolno.

Iimees ene keregte bykii namiin emkinyyd ba gegeereliin oorganuud bol ynen cekeer oroco·o josotoi.

C.

Kaniin soniniigi erkimeer emkidkeke

Kolkoozuudiin dergedeki kaniin soninuud bol jabuulagdaza baigaa byke ulas teriin ba azakuin çanartai kampaaninuudiigi kolkooziingoo ker erçemteigeer dyyrgegdeze baisaniigi sonin deeree ergeer tolilozo, soninoo cag bolzortoni tasalduulalgyi gargaza, kolkoozoo tyryy zergede oruulkiin teleo erçemteigeer temeceke josotoi.

Men nam, komsomooliin emkinyyd kaniin sonindo sainaar sanalaa tabiza, operatiivaar ketelberileke çukala bolno.

Kedee biçegçediin biçegyyd deerees karakada, cag bolzortoo, erkim sain çanartaigaar gargagdadag kolkoozuudiin kaniin soninuud ton komor baina. Zarim kolkooznudta soninoo jamarç zorilgogyigeer butarkai, zizeken eldeb zyilnyydees gargadag baina. Uçar iimees kaniin soniniigi gargakadaa koikoozdoo jabuulagdaza baigaa, sojol bolbosoroliin, ulas teriin ba azakuin kedelmeri tukai ergeer tolildog baikaas gadana byke dutuu dundaa cag doroni ileryylke josotoi.

Tiimees kaniin soninii redaagcada ton idebkitei, şudarguu kynyydiigi tomilko çukala bolno.

Men kaniin sonin bol aimagiin soninii redaagcanuudtai kaluun baricaatai baika ba zaabari abça baika josotoi.

Odoo manai aimagiin soninii redaagcanuud kaniin soninuudiigi sainaar emkidkekiin tula odoo kyrter gyiced sainaar temecedeggyi baina.

Uçar iimees kolkooziin kaniin soninuudiigi aimagiin soninii redaagcanuud, operatiivoor ketelberileze, olon niite kolkoozniguudiigi idebkiteigeer biçedeg bolgozo, kolkooziin kaniin soninuudiigi kolkoozoo bolşoviig, kolkoozniguudaa çanga çadaltai bolgokiin zebseg bolgoko josotoi.

Dan.

SSSR dotor

Vagoonii konstryygciin Tebiin tobçoon, pasaziiriin vagoon kiike şine projeekt zokioobo. Ene şine vagoon bol, yrgelze kabtagar temereer, elegtriin kyceer gagnan zyize kiigdeke baina.

Urtani 25 meetr ba 50 kynii umtaka suuritai (menee baigaa vagoonii urtani 20,2 meetr, suurini 44) baika. Men niuur ugaaka gazarani, zorlongoos tusagaar baika ba vagoon dotoroo usa bucalgaka „Fitaan" geze tekieerelgetei baika.

Ene projeektiin josoor Kalininii zavoodto şine pasaziiriin vagoon kiize ekilbe, oiriin caga kojor vagoon turşalgada egtek baina.

* * *

Moskvaa kotiin Azaliin ordondo apreeliiin 13-nii eder bykeorosiin udaarnig-surgagçadiin zebleen neegdebe. Ene zebleen deere RSFSR-iin ekin ba gyiced bişe dunda surguuliiin kedelmeriçediin ebleliin Tebiin Komiteediin tyryylegçe nek. Kolotiilov surguulinuudiin kemyyzyylke kedelmeri jabuulka tukai ton todorkoi, ergen jike iledkel kelebe.

* * *

Mariiin moziin kolkoozuud mai negenii sain ederte bolbosonaza baidalda oro·iin loozongoor beledkel kiize baina. Cebel: mai negen boltor Mariiin rajoonii Staarii geze toskonii kolkoozniguud ba emçiin azalçad toskoniigoo gudamziigi tratoortai bolgoko ba gernyyd byken dee raadioo bii bolgoko baina. Men mozo dotoroo 624 kolkoozuudta kyygediin jaasli emkidkeke baina.

* * *

Moskvaa kotiin namiin ekin emkiiin sekretaarnuud kamta 2 minga şakam kyn ulas teriingee bolbosoroliin kemzeegi ergekiin teleo Komuniis Deede surguulida suradag bolbo.

* * *

Moskvaa kotodo 1937 ondo bolkoo baigaa olon ulasiin dundiin giiologuudiin 17-dugaar kongreeste Leeningraad kotiin kid beledkel kiize ekilbe. Ene kongreeste Baruun Jevroopiin ba Ameerikiin jike jike giolog erdemted kabaadaka baina

Manai şeef „Skorokoodiin" teleelegçed jirebe

Manai respyyblikiigi karagalzaadaa abasan Leni[ngraa]diin „Skorokood" faavrikiin kojor udaarnig kedelm[eriçed] apreeliiin 14-de jirebe.

Manai respyyblikede jiresen „Skorokoodiin" teleel[egçed] Bylaavkiin ba Kkasaanfov gegçed, engeregçe zilde „S[korokood]" faavrika ba manai zasag kojoriin, koor[dinaci] batalsan meriiceegiin doogovor dyyrgeltiigi şalgaka [...]

Edener bol manai respyyblikede ijyyniiin 5 kyrter[e] ka zuuraa Tarbagatain, Zakaaminii, Alairiin, Bookon[ii] E-Bulagadiin aimaguudta garaka begeed, tiikede aimaguudiin kolkoozuud kabariin tarilgada ker belen bolbosoniigi ba maliin tel abalga bolon o[...] kampaaniiigi jamaraar jabuulza baisaniigi şalgaka [...] Tyynees gadna manai kolkoozuudta bodoto tus[...] yzyylze, eesediingee udaarna kedelmeriiin dyreşeliig[i] ba ilangajaa kolkoozniguudiin dunda sojol bolboso[roliin] bolon ariuun ceberiigi sakika kedelmeri jabuulka [...]

Ede teleelegçener bol apreeliiin 15—16-nii edern[yy] PVZZ ba talka tataka kombinaadiigi oçozo yzeed, [...]liiin 17-do Tarbagatain ba Zagarain aimaguudta ga[...] Tendees main 1-de busaza, bişe aimguudtaa garaka [...]

Uçar iimees manai respyyblikiin aimag ba ko[lkoozuud] byken engeregçe zilde batalsan socialiis meriice[gen] doogovoriin yndeseer doro dursagdasan çukala ujalg[a]diigi erke bişe dyyrgeke josotoi:

1. Kabariingaa tarilgiigi bogonikon (10-12 konog) bolzor soo dyyrgeke, tarilgaa dyyrgemegce paaraa k[a]za oroko ba urgaçiigini byri deeşelyylkiin teleo tem[ecel] (ebesiigini tyyke, kedee azaliin korotontoi temecek) kuriaalga darui dyyregeke).

2. Tel abalga zişeete josoor emkidkeze, tedeni byge[de] mal bolgozo ba oroonii kampaaniiigi 100% dyy[rgeze] socialiis mal azalaa ulam debzyylke.

3. Udaarnig-gegeerelçediin kizaariin kuralaar da[...] duulan jabuulagdaza baigaa sojoliin dobtolgodo ede[...]geer kabaadaza, bolboson baidalda orokiin teleo teme[...] Ene bol „Skorokood" faavrikatai batalsan socialiis [...] ceegiingee doogovor dyyrgeke, 1935 ondo moz[o] kizaaraa Soveed Kolboon dotor tyryy zergede oru[ulka] temecel men bolno.

Danz[...]

Kariuucalgata redaagtor B. VAANÇAGIIN.

Eldeb sonin

15 zil gyicesenii oi

Donbaasiin komsomool togtosonoos koişo 15 zil gyiceseniigee oi apreeliiin 17do engergebe. Syylşiin zilnyyd soo Donbaasiin komsomool eesediingee dunaas keden arban coloto kynyydiigi kemyyzyylze çadasan, tyyn dotor Ulaan tugiin oordinton (Kartaaşanova) SSSR-iin TGK-iin geşyyd (Teelniik) ba erkim maşiinaçad baika juma.

Donbaasiin komsomool 15 ziliingee oigi çuluuu nyyrese, mitaal ba erkim urgaca abakiin teleo temecesen temecelde şinenyyd ilaltataigaar ugtaba.

Zişeelkede, Voroşiiloviin zavoodiin Marteeniin ceekiin zaluuçuud tesebeos ilyy 121 toonno bulad egesen baina.

Paar kakalaza ekilbe

Manai oronii erkim kolkoozuud kabariin tarilga jabuulkatai kamta ton ertees paar kakalaza ekilbe.

Ykrajiina, Kriim, Koito-Kavkaazuudta 140 minga elyytei paar kakalagdaba. Moskvaagiin, Ivaanoviin ba bişe mozonuudta elyyr gazar paaralza ekilbe. Men kedee azaliin korotontoi temecel jabuuiagdaza 26 rajoonuudta 200 mingan zumbarai (erke) alagdaba.

Tarilga ekilbe

Tarilga kiize ekilsen Soveed Kolbootiin 34 mozo, kizaar ba respyyblikenyyd apreeliirn 10 da 14 milijoon 405 mingan gaa ertiin tarilga kiize, tesebee 15, 9 % dyyrgebe. Ene bol engeregçe ziliinkiees 1 milijoon gaa (34 ondo 13415 mingan gaa) ilyy tarisan bolno.

Edenees Ykrajiina 6 milijoon 43 mingan gaa tarilga kiize tesebee 38,6% dyyrgeze tyry[…] abana.

Kitadiin artiistnuud bucaba

SSSR ulasta jiresen Kitadiin teaatriin direegter profeesor Çzaan-Len-Çyyn ba kitadiin teaatriin byke artiisnuud apreeliiin 15-da Kitad ulasaa bucaba.

Doogtor Mei-Laani-Faan ba teaatriin direegteriigi orlogço profeesor KEI Moskvaa kotodo nege keden konogto yldebe,

● PARIIZ kotoos medeecekeni, Fraanca ulasiin Liige—Naacada bariuulsan Mimoramdyym dotor Germaani ulasiin ceregiin ujalgata alba jabuulza ekilseniigi Versaaliiin doogovoriin 5 daki zyiliigi ebdesen geze buruuşaagaad Liige—Naaca deere doogovoroo ebdesen faagtiigi erkebişe kelceze şiidkekiigi erisen baina gene.

* * *

● PARIIZ kotoos medeecesenii josoor bol, men kotodo ispaaniiin faşiistanuudiin zygees kedelmeriçen angiiigi buzagai zerligeer keseesen jabadaltai esergyycesen, Jevroopiin konfereencenyyd bolzo baina gene. Ene konfereencede jike jike ulasuudiin komuniistnuudaas gadna socialiistnuud ba eldeb faşiizmada esergyy emkinyydiin teleelegçed bolon şinzelekii ukaanii erdemted ba uran zokioolçod kabaadaba. Ispaaniiin teleelegçediin medeecesenii josoor bol, Astuuri kotodo 60 mingan kyn kinaltada abtaza, 7 mingan kyn alagdaba gene.

Номер выпускал Д. ДАМДИНОВ. Корректировал Б. ДУГАРОВ. Верстал Д. Н. ЖАМБАЛОВ. Типография из-ва. «Б.-М. Правды» и «УНЭН». Уполглавлит 214.